

İÇ HASTALIKLARI

Cilt - I

İÇ HASTALIKLARI

Cilt - I

Editör

Prof. Dr. Kemalettin Büyüköztürk

Editör Yardımcıları

Prof. Dr. Tanju Atamer

Prof. Dr. Murat Dilmener

Prof. Dr. Faruk Erzen

Prof. Dr. Abdülkadir Kaysı

Prof. Dr. Atilla Ökten

2007

NOBEL TIP KİTABEVLERİ

© 2007 NOBEL TIP KİTABEVLERİ

İÇ HASTALIKLARI

Editör: Prof. Dr. Kemalettin Büyükoztürk

Editör Yardımcıları: Prof. Dr. Tanju Atamer
Prof. Dr. Murat Dilmener
Prof. Dr. Faruk Erzenin
Prof. Dr. Abdülkadir Kayısı
Prof. Dr. Atilla Ökten

ISBN: 978-975-420-581-7

NOBEL TIP KİTABEVLERİ LTD. ŞTİ.

Merkez:

Millet Cad. No: 111 Çapa-İstanbul Tel: (0212) 632 83 33 Fax (0212) 587 02 17

Şube:

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Karşısı Cerrahpaşa-İstanbul Tel: (0212) 586 17 58

Şube:

Kadıköy Rıhtım Cad. Derya İş Merkezi No. 7 Kadıköy-İstanbul Tel: (0216) 336 60 08 Fax: (0216) 345 58 25

Ankara: MN Medikal & Nobel Tıp Kitabevi
Halk Sok. No: 5 Sıhhiye-Ankara
Tel: (0312) 431 16 33
Fax: (0312) 432 21 85

İzmir: Güven & Nobel Tıp Kitabevi
168. Sok. No. 10/1 Bornova-İzmir
Tel: (0232) 339 16 96
Fax: (0232) 339 17 54

İzmir: SSK İş Hanı P/36 Konak-İzmir
Tel: (0232) 425 27 58
Fax: (0232) 483 57 02

Bursa: Güneş & Nobel Tıp Kitabevi
Altıparmak Cad. Burç Pasajı, Bursa
Tel/Fax: (0224) 224 60 21

Adana: Nobel Kitabevi
Adnan Kahveci Bulvarı 31/C Adana
Tel: (0322) 233 00 29
Fax: (0322) 234 99 56

Samsun: Nobel Tıp Kitabevi
Ulugazi Mah. 19 Mayıs Bulvarı 16/6 Samsun
Tel: (0362) 435 08 03
Fax: (0362) 435 04 90

www.nobeltip.com

Bu kitabın, 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası Hükümleri gereğince editörün yazılı izni olmadan kitabın bir bölümünden alıntı yapılamaz; fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz; resim, şekil, şema, grafik, vb. ler kopya edilemez. Her hakkı Nobel Tıp Kitabevleri Ltd Şti'ne aittir.

Düzenleme : Nobel Tıp Kitabevleri Ltd. Şti.
AKAY, M.C.

Baskı / Cilt : Nobel Matbaacılık

İÇİNDEKİLER

CİLT - 1

ÖNSÖZ	xxxı
ATLAS I	1-48

BÖLÜM I - TIBBÎ GENETİK

1 GİRİŞ	1
<i>Prof. Dr. Şükrü PALANĐUZ</i>	
2 GENOM YAPISI, İŞLEYİŞİ ve MUTASYONLAR	3
<i>Doç. Dr. Kıvanç ÇEFLİ</i>	
3 KROMOZOMLAR, HÜCRE SIKLUSU, MİTOZ VE MAYOZ BÖLÜNME	13
<i>Prof. Dr. Şükrü ÖZTÜRK</i>	
4 GENETİK HASTALIKLAR	17
<i>Prof. Dr. Şükrü PALANĐUZ</i>	
5 GEN MUTASYONU SONUCU OLUŞAN HASTALIKLAR	19
<i>Prof. Dr. Şükrü ÖZTÜRK</i>	
6 KROMOZOM BOZUKLUKLARINA BAĞLI GENETİK HASTALIKLAR	25
<i>Prof. Dr. Şükrü ÖZTÜRK</i>	
7 MULTİFAKTÖRİYEL GENETİK HASTALIKLAR	29
<i>Prof. Dr. Şükrü PALANĐUZ</i>	
8 NADİR GÖRÜLEN KALITIM ŞEKİLLERİ İLE OLUŞAN HASTALIKLAR	31
<i>Prof. Dr. Şükrü PALANĐUZ</i>	
9 KALITSAL METABOLİK HASTALIKLAR	33
<i>Prof. Dr. Şükrü PALANĐUZ</i>	
10 GENETİK HASTALIKLARIN TANISINDA KULLANILAN MOLEKÜLER GENETİK YÖNTEMLER	35
<i>Doç. Dr. Kıvanç ÇEFLİ</i>	
11 GENETİK DANIŞMA	39
<i>Prof. Dr. Şükrü PALANĐUZ</i>	
12 GENETİK HASTALIKLARDA TEDAVİ YÖNTEMLERİ	41
<i>Prof. Dr. Şükrü PALANĐUZ</i>	

BÖLÜM II - İMMUNOLOJİ

13 İMMUNOLOJİDE TEMEL KAVRAMLAR	45
<i>Prof. Dr. Günnur DENİZ</i>	
14 İNFEKSİYON İMMUNOLOJİSİ	57
<i>Prof. Dr. Selim BADUR</i>	
15 OTOİMMUNİTE	65
<i>Prof. Dr. Güher SARUHAN-DİRESKENELİ</i>	
16 ALLERJİK AŞIRI DUYARLILIK ve ANİ TİP HİPERSENSİTİVİTE	73
<i>Prof. Dr. Suna BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
17 İMMUN YETERSİZLİK	79
<i>Prof. Dr. Işık YALÇIN</i>	
18 TRANSPLANTASYON İMMUNOLOJİSİ	89
<i>Prof. Dr. Mahmut ÇARİN</i>	
19 REPRODÜKTİF İMMUNOLOJİ	99
<i>Prof. Dr. Erkut ATTAR</i>	
20 HEMATOİMMUNOLOJİ	105
<i>Doç. Dr. Akif Selim YAVUZ</i>	
21 TÜMÖR İMMUNOLOJİSİ	115
<i>Doç. Dr. İlgin ÖZDEN</i>	
22 KLİNİK İMMUNOLOJİ TEKNİKLERİ	121
<i>Prof. Dr. Günnur DENİZ</i>	

BÖLÜM III - ALLERJİ

23 ALLERJİ ve ALLERJİK HASTALIKLAR	133
<i>Prof. Dr. Aytuğ AKKOR</i>	
24 ALLERJENLER ve ÇEVRESEL FAKTÖRLER	139
<i>Prof. Dr. Suna BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
25 ALLERJİK HASTAYA YAKLAŞIM	139
<i>Prof. Dr. Bahauddin ÇOLAKOĞLU</i>	
26 ALLERJİK RİNİT	145
<i>Prof. Dr. Aytuğ AKKOR</i>	
27 ASTMA	155
<i>Prof. Dr. Suna BÜYÜKÖZTÜRK</i>	

28	ANAFİLAKSİ	167
	<i>Prof. Dr. Bahauddin ÇOLAKOĞLU</i>	
29	ATOPIK DERMATİT	171
	<i>Prof. Dr. Bahauddin ÇOLAKOĞLU</i>	
30	ÜRTİKER VE ANJİOÖDEM	177
	<i>Prof. Dr. Suna BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
31	BÖCEK ALLERJİLERİ	181
	<i>Prof. Dr. Bahauddin ÇOLAKOĞLU</i>	
32	İLÂÇ ALLERJİLERİ	183
	<i>Prof. Dr. Bahauddin ÇOLAKOĞLU, Prof. Dr. Murat DAL</i>	
33	BESİN ALLERJİSİ	189
	<i>Prof. Dr. Murat DAL, Prof. Dr. Bahauddin ÇOLAKOĞLU</i>	
34	LATEKS ALLERJİSİ	193
	<i>Prof. Dr. Suna BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
35	ALLERJEN İMMUNOTERAPİSİ	195
	<i>Prof. Dr. Murat DAL</i>	

BÖLÜM IV - ONKOLOJİ

36	ONKOLOJİ	197
	<i>Prof. Dr. Koray DİNÇOL</i>	

BÖLÜM V - YAŞLANMA

37	YAŞLANMA ve TIP	229
	<i>Prof. Dr. M. Akif KARAN</i>	

BÖLÜM VI - BESLENME, BESLENME HASTALIKLARI ve DİYET

38	BESLENME	239
	<i>Prof. Dr. Ergin SENCER</i>	
39	VİTAMİNLER	243
	<i>Prof. Dr. Yusuf ORHAN</i>	
40	MADENLER ve ESER ELEMENTLER	251
	<i>Prof. Dr. Yusuf ORHAN</i>	

41	SAĞLIKLI BESLENME İLKELERİ	255
	<i>Prof. Dr. Yusuf ORHAN</i>	
42	ENTERAL ve PARENTERAL BESLENME DESTEĞİ	259
	<i>Prof. Dr. Ergin SENCER</i>	
43	HASTALIKLARDA DİYET İLKELERİ	263
	<i>Prof. Dr. Yusuf ORHAN</i>	

BÖLÜM VII - METABOLİZMA HASTALIKLARI

44	METABOLİZMA BOZUKLUKLARI	267
	<i>Prof. Dr. Ergin SENCER</i>	
45	OBESİTE	271
	<i>Prof. Dr. Neşe ÖZBEY</i>	
46	HİPERLİPİDEMİ VE TEDAVİSİ	279
	<i>Prof. Dr. Neşe ÖZBEY</i>	
47	LİPODİSTROFİLER	285
	<i>Prof. Dr. Neşe ÖZBEY</i>	
48	AMİNO ASİD METABOLİZMASININ KALITIMSAL KUSURLARI	289
	<i>Prof. Dr. Ergin SENCER</i>	
49	GLİKOJEN DEPO HASTALIKLARI	293
	<i>Prof. Dr. Ferihan ARAL</i>	
50	HEMOKROMATOZİS	299
	<i>Prof. Dr. Sema YARMAN</i>	
51	WILSON HASTALIĞI	305
	<i>Prof. Dr. Ergin SENCER</i>	
52	GUT	307
	<i>Prof. Dr. Yusuf ORHAN</i>	
53	PORFİRİA	311
	<i>Prof. Dr. Yusuf ORHAN</i>	
54	DİĞER KONJENİTAL METABOLİK BOZUKLUKLAR	315
	<i>Prof. Dr. Ergin SENCER</i>	
55	BAĞ DOKUSUNUN KALITIMSAL BOZUKLUKLARI	319
	<i>Prof. Dr. Ergin SENCER</i>	
56	GALAKTOZEMİLER ve FRUKTOZ METABOLİZMASI BOZUKLUKLARI	323
	<i>Prof. Dr. Ferihan ARAL</i>	

BÖLÜM VIII - ENDOKRİN HASTALIKLAR

57	ENDOKRİNOLOJİDE TEMEL BİLGİLER	325
	<i>Prof. Dr. Ergin SENCER</i>	
58	ÖN HİPOFİZ (ADENOHİPOFİZ) HASTALIKLARI	337
	<i>Prof. Dr. Faruk ALAGÖL</i>	
59	NÖROHİPOFİZ	357
	<i>Prof. Dr. Halil AZİZLERLİ</i>	
60	TİROİD HASTALIKLARI	365
	<i>Prof. Dr. Senay MOLVALILAR</i>	
61	SÜRRENAL HASTALIKLARI	383
	<i>Prof. Dr. Refik TANAKOL</i>	
62	METABOLİK KEMİK HASTALIKLARI-I	401
	<i>Prof. Dr. Refik TANAKOL</i>	
63	METABOLİK KEMİK HASTALIKLARI-II	433
	<i>Prof. Dr. Neşe ÖZBEY</i>	
64	MULTİPL ENDOKRİN HASTALIKLAR	445
	<i>Prof. Dr. Sema YARMAN</i>	
65	EKTOPIK HORMON SENDROMLARI (PARANEOPLASTİK ENDOKRİN SENDROMLAR)	453
	<i>Prof. Dr. Sema YARMAN</i>	
66	OVER HASTALIKLARI	459
	<i>Prof. Dr. Ferihan ARAL</i>	
67	CİNSEL FARKLILAŞMA KUSURLARI	473
	<i>Prof. Dr. Neşe ÖZBEY</i>	
68	MEMENİN ENDOKRİNOLOJİK HASTALIKLARI	485
	<i>Prof. Dr. Yusuf ORHAN</i>	
69	TİP 1 DİABETES MELLİTUS	489
	<i>Prof. Dr. M. Temel YILMAZ</i>	
70	TİP 2 DİABETES MELLİTUS	501
	<i>Prof. Dr. İlhan SATMAN</i>	
71	DİABETES MELLİTUS'TA AKUT KOMPLİKASYONLAR	533
	<i>Prof. Dr. NevİN DİNÇÇAĞ</i>	
72	DİABETİN KRONİK KOMPLİKASYONLARI	551
	<i>Prof. Dr. Kubilay KARŞIDAĞ</i>	

73	DİABETİK RETİNOPATİ	561
	<i>Do. Dr. Şehnaz KARADENİZ</i>	
74	DİABETTE TIBBİ BESLENME TEDAVİSİNİN PRENSİPLERİ	565
	<i>Do. Dr. Dyt. Emel ÖZER</i>	

BÖLÜM IX - KAN HASTALIKLARI

75	HEMATOPOİEZ	593
	<i>Prof. Dr. Tanju ATAMER</i>	
76	ANEMİK HASTAYA YAKLAŞIM	597
	<i>Prof. Dr. Tanju ATAMER</i>	
77	ANEMİLERİN SINIFLANDIRILMASI	601
	<i>Prof. Dr. Tanju ATAMER</i>	
78	DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ	603
	<i>Prof. Dr. Sevgi KALAYOĞLU-BEŞİŞİK</i>	
79	KRONİK HASTALIK ANEMİSİ	609
	<i>Prof. Dr. Sevgi KALAYOĞLU-BEŞİŞİK</i>	
80	MEGALOBLASTİK ANEMİLER	613
	<i>Prof. Dr. Meliha NALÇACI</i>	
81	HEMOLİTİK ANEMİLER	617
	<i>Prof. Dr. Günağ DİNÇOL</i>	
82	HEMOGLOBİN BOZUKLUKLARI (HEMOGLOBİNOPATİLER)	633
	<i>Prof. Dr. Günağ DİNÇOL</i>	
83	AKUT KAN KAYBINA BAĞLI ANEMİ	645
	<i>Prof. Dr. Günağ DİNÇOL</i>	
84	LÖKOSİTLER VE LÖKOSİT SAYI DEĞİŞİKLİKLERİ	647
	<i>Prof. Dr. Deniz SARGIN</i>	
85	LÖSEMİLER	661
	<i>Prof. Dr. Yüksel PEKÇELEN</i>	
86	MYELOPROLİFERATİF HASTALIKLAR	693
	<i>Prof. Dr. Deniz SARGIN, Prof. Dr. Melih AKTAN</i>	
87	MYELODİPLASTİK SENDROMLAR	703
	<i>Prof. Dr. Yüksel PEKÇELEN</i>	
88	HABİS LENFOMALAR	707
	<i>Prof. Dr. Meliha NALÇACI</i>	

89	PLAZMA HÜCRESİ NEOPLAZMALARI	717
	<i>Prof. Dr. Tanju ATAMER</i>	
90	DALAK HASTALIKLARI	729
	<i>Prof. Dr. Deniz SARGIN</i>	
91	LANGERHANS HÜCRELİ HİSTİOSİTOZİS (HİSTİOSİTOZİS X)	733
	<i>Prof. Dr. Deniz SARGIN</i>	
92	KEMİK İLİĞİ TRANSPLANTASYONU	737
	<i>Prof. Dr. Tanju ATAMER, Prof. Dr. Sevgi KALAYOĞLU-BEŞİŞİK</i>	
93	HEMOSTAZ BOZUKLUKLARI	743
	<i>Prof. Dr. Yüksel PEKÇELEEN</i>	
	VASKÜLER BOZUKLUKLARA BAĞLI PURPURALAR	750
	TROMBOSİT HASTALIKLARI	752
	PIHTILAŞMA BOZUKLUKLARI	758
94	TROMBOZ ve ANTİTROMBOTİK TEDAVİ	769
	<i>Prof. Dr. Yüksel PEKÇELEEN</i>	
95	KAN TRANSFÜZYONUNUN İLKE VE KOMPLİKASYONLARI	777
	<i>Prof. Dr. Tanju ATAMER</i>	
96	HEMAFEREZ	783
	<i>Prof. Dr. Tanju ATAMER</i>	

BÖLÜM X - SİNDİRİM SİSTEMİ HASTALIKLARI

97	GASTROİNTESTİNAL SİSTEM HASTALIKLARINA YAKLAŞIM	785
	<i>Prof. Dr. Zeynel MUNGAN</i>	
98	ÖZOFAGUS HASTALIKLARI	795
	<i>Prof. Dr. Zeynel MUNGAN</i>	
99	MİDE-DUODENUM HASTALIKLARI	815
	<i>Prof. Dr. Fatih BEŞİŞİK</i>	
100	FONKSİYONEL MİDE ve DUODENUM HASTALIKLARI	817
	<i>Prof. Dr. Fatih BEŞİŞİK</i>	
101	GASTRİTLER	819
	<i>Prof. Dr. Fatih BEŞİŞİK</i>	
102	PEPTİK ÜLSER HASTALIĞI	823
	<i>Prof. Dr. Fatih BEŞİŞİK</i>	
103	MİDE MOTİLİTE BOZUKLUKLARI	831
	<i>Prof. Dr. Fatih BEŞİŞİK</i>	

104	MİDENİN NEOPLASTİK HASTALIKLARI	835
	<i>Prof. Dr. Fatih BEŞİŐTİK</i>	
105	İNCE BARSAK HASTALIKLARI	841
	<i>Prof. Dr. Yılmaz AKALOĞLU</i>	
106	İSHALLER	855
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
107	KABIZLIK	865
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
108	AKUT KARIN SENDROMU	869
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
109	KOLON: ANATOMİ VE YAPISAL ÖZELLİKLERİ	881
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
110	KOLOREKTAL POLİPLER	883
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
111	İNFLAMATUAR BARSAK HASTALIKLARI	885
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
112	DİVERTİKÜLER HASTALIK: TANI VE TEDAVİ	901
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
113	NADİR KOLİTLER	905
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
114	ALT GASTROİNTESTİNAL SİSTEM KANAMASI	913
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
115	İRRİTABL KOLON SENDROMU	915
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
116	ANOREKTAL HASTALIKLAR	919
	<i>Prof. Dr. Fatih BEŞİŐTİK</i>	
117	KOLON KANSERİ	925
	<i>Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU</i>	
118	PERİTON, MEZENTER, OMENTUM VE DİAFRAGMA HASTALIKLARI	927
	<i>Prof. Dr. Kadir DEMİR, Prof. Dr. Zeynel MÜNĐAN</i>	
119	PANKREAS ve PANKREAS HASTALIKLARI	941
	<i>Prof. Dr. Kadir DEMİR</i>	
120	SAFRA KESESİ VE SAFRA YOLLARI HASTALIKLARI	967
	<i>Prof. Dr. Kadir Demir</i>	

121	KARACİĞER: ANATOMİ VE FONKSİYON	985
	<i>Prof. Dr. Atilla ÖKTEN</i>	
122	HEPATOİLİYER SİSTEM HASTALIKLARINDA TANI YÖNTEMLERİ	989
	<i>Prof. Dr. Atilla ÖKTEN</i>	
123	İKTER	999
	<i>Prof. Dr. Atilla ÖKTEN</i>	
124	KOLESTAZ	1005
	<i>Prof. Dr. Atilla ÖKTEN</i>	
125	PORTAL HİPERTANSİYON	1015
	<i>Prof. Dr. Atilla ÖKTEN</i>	
126	AKUT HEPATİTLER	1025
	<i>Prof. Dr. Yılmaz ÇAKALOĞLU</i>	
127	KRONİK HEPATİTLER	1037
	<i>Prof. Dr. Yılmaz ÇAKALOĞLU</i>	
128	İLÂÇLARA BAĞLI HEPATOİLİYER HASTALIKLAR	1061
	<i>Prof. Dr. Yılmaz ÇAKALOĞLU</i>	
129	KARACİĞER SİROZU	1077
	<i>Prof. Dr. Atilla ÖKTEN</i>	
130	SOLİTER HEPATOMEGALİLER	1089
	<i>Prof. Dr. Atilla ÖKTEN</i>	

BÖLÜM XI - İNFEKSİYON HASTALIKLARI

131	ATEŞ (Febris, Pyrexia)	1097
	<i>Prof. Dr. Semra ÇALANĞU</i>	
132	İNFEKSİYONLARA KARŞI AKTİF VE PASSİF BAĞIŞIKLAMA	1105
	<i>Prof. Dr. Semra ÇALANĞU</i>	
133	BİLDİRİMİ ZORUNLU HASTALIKLAR	1111
	<i>Prof. Dr. Semra ÇALANĞU</i>	
134	ANTİMİKROBİK AJANLAR	1113
	<i>Prof. Dr. Semra ÇALANĞU</i>	
135	ANTİVİRAL AJANLAR	1127
	<i>Prof. Dr. Semra ÇALANĞU</i>	
136	ANTİFUNGAL AJANLAR	1131
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	

137	İNFEKSİYON HASTALIKLARINDA TANI YÖNTEMLERİ	1133
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
138	ÜST SOLUNUM YOLU İNFEKSİYONLARI	1139
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
139	GASTROİNTESTİNAL SİSTEM İNFEKSİYONLARI	1143
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĖU</i>	
140	PELVİK İNFLAMMATUAR HASTALIK	1153
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİR</i>	
141	MERKEZİ SİNİR SİSTEMİ İNFEKSİYONLARI	1157
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĖU</i>	
142	DERİ ve YUMUŞAK DOKU İNFEKSİYONLARI	1167
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
143	OSTEOMYELİT	1171
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİR</i>	
144	BAĖIŐIKLIĖI BASKILANMIŐ KONAKLARDA İNFEKSİYONLAR	1175
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
145	SEPSİS VE SEPTİK ŞOK	1179
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĖU</i>	
146	HASTAHANE İNFEKSİYONLARI	1185
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
147	PNEUMOCOCCUS İNFEKSİYONLARI	1189
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
148	STREPTOCOCCUS İNFEKSİYONLARI	1193
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
149	STAPHYLOCOCCUS İNFEKSİYONLARI	1199
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
150	DİFTERİ (KuŐpalazı)	1205
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĖU</i>	
151	LİSTERİOZ (Listeriosis)	1209
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĖU</i>	
152	ERİZİPELOİD	1211
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĖU</i>	
153	ŐARBON (Anthrax)	1213
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĖU</i>	

154	ANAEROB BAKTERİ İNFEKSİYONLARI	1215
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
155	TETANOZ	1217
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
156	BOTULİSMUS	1221
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
157	GAZLI GANGREN VE DİĞER CLOSTRİDİUM İNFEKSİYONLARI	1223
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
158	GONOCOCCUS İNFEKSİYONLARI	1227
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
159	MENİNGOCOCCUS İNFEKSİYONLARI	1229
	<i>Prof. Dr. Semra ÇALANĞU</i>	
160	ESCHERİCHİA COLİ İNFEKSİYONLARI	1233
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
161	KLEBSIELLA, ENTEROBACTER, SERRATIA İNFEKSİYONLARI	1237
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
162	PROTEUS, MORGANELLA ve PROVIDENCIA İNFEKSİYONLARI	1239
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
163	PSEUDOMONAS MALLEI VE PSEUDOMONAS PSEUDOMALLEI İNFEKSİYONLARI	1241
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
164	EIKENELLA İNFEKSİYONLARI	1247
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
165	ACINETOBACTER İNFEKSİYONLARI	1249
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
166	SALMONELLA İNFEKSİYONLARI	1251
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
167	BASİLLİ DİZANTERİ (SHIGELLOSIS)	1257
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
168	HAEMOPHİLUS INFLUENZAE İNFEKSİYONLARI	1259
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
169	BOĞMACA	1261
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
170	BRUSELLOZ (Brucellosis, Malta Humması)	1263
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	

171	CAMPYLOBACTER İNFEKSİYONLARI	1267
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĐU</i>	
172	KOLERA (Cholera)	1169
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENĐER</i>	
173	TULAREMİ	1269
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĐU</i>	
174	LEGIONELLA İNFEKSİYONLARI	1275
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
175	VEBA VE YERSİNİA İNFEKSİYONLARI	1279
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĐU</i>	
176	CÜZZAM (Lepra)	1281
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENĐER</i>	
177	SPIROKET İNFEKSİYONLARI	1285
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENĐER</i>	
178	WEİL HASTALIĞI (Leptospirosis Icterohaemorrhagica)	1291
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENĐER</i>	
179	RICKETTSIA ve RICKETTSIA BENZERİ ORGANİZMALARLA OLUŞAN İNFEKSİYONLAR (RİKETSİYOZ)	1295
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĐU</i>	
180	CHLAMYDIA İNFEKSİYONLARI	1299
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĐU</i>	
181	HERPESVİRUS İNFEKSİYONLARI	1303
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENĐER</i>	
	HERPES SİMPLX (HUMAN HERPES VIRUS 1 ve 2)	1303
	VARİCELLA-ZOSTER VİRUS İNFEKSİYONLARI (HUMAN HERPESVİRUS 3)	1308
	İNFEKSİYÖZ MONONÜKLEOZ (EPSTEİN-BARR VİRUSU İNFEKSİYONLARI)	1312
	CYTOMEGALOVİRUS İNFEKSİYONLARI HUMAN HERPESVİRUS 6 (HHV6)	1314
	HUMAN HERPESVİRUS 7 (HHV7)	1317
	HUMAN HERPESVİRUS 8 (HHV8) (Kaposi Sarkomu ile ilgili HV; KSA HV)	1318
182	KIZAMIK (Rubeola)	1319
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENĐER</i>	
183	KIZAMIKÇIK (Rubella)	1323
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENĐER</i>	
184	KABAKULAK (Parotitis Epidemica)	1327
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENĐER</i>	
185	KUDUZ	1329
	<i>Prof. Dr. Semra ALANĐU</i>	

186	ÇİÇEK (Variola)	1335
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
187	VİRAL SOLUNUM YOLU İNFEKSİYONLARI (RHINOVİRUS, CORONAVİRUS, RESPIRATUAR SİNSİSYUM VİRUSU, PARAINFLUENZA VİRUSU VE ADENOVİRUS İNFEKSİYONLARI)	1337
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
188	GRİP (İNFLUENZA VİRUSU İNFEKSİYONLARI)	1341
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
189	ENTEROVİRUS İNFEKSİYONLARI (POLIOVİRUS, COXSACKİEVİRUS VE ECHOVİRUS İNFEKSİYONLARI)	1343
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
190	VİRAL GASTROENTERİTLER (ROTAVİRUS, NORWALK VİRUSU GRUBU ve DİĞER ENTERİK VİRUS İNFEKSİYONLARI)	1345
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
191	ARENAVİRUS İNFEKSİYONLARI	1347
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
192	ARTROPODLARLA BULAŞAN VİRUS İNFEKSİYONLARI (BUNYAVİRUS, FLAVİVİRUS ve TOGAVİRUS İNFEKSİYONLARI)	1349
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
	ARBOVİRUSLARA BAĞLI ATEŞLİ TABLOLAR	1349
	TATARCİK ATEŞİ	1349
	BATI NİL ATEŞİ	1349
	DANG	1350
	ARBOVİRUSLARA BAĞLI DİĞER ATEŞLİ TABLOLAR	1350
	ARTROPODLARLA BULAŞAN VİRAL ENSEFALİTLER	1351
	KENE İLE BULAŞAN ENSEFALİT	1351
	DİĞER ARBOVİRUS ENSEFALİTLER	1351
	VİRAL HEMORAJİK ATEŞLER	1351
	DANG HEMORAJİK ATEŞİ	1351
	SARI ATEŞ	1352
	KIRIM-KONGO HEMORAJİK ATEŞİ	1352
	DİĞER HEMORAJİK ATEŞLER	1352
193	YAVAŞ VİRUS İNFEKSİYONLARI (PRİON HASTALIKLARI)	1355
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
194	EDİNSEL İMMUN YETERSİZLİK SENDROMU	1357
	<i>Doç. Dr. A. Atahan ÇAĞATAY</i>	
195	PARAZİT İNFEKSİYONLARI, PARAZİTOZLARIN TEŞHİSİ	1377
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
196	AMEBİASİS	1379
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	

197	SITMA (MALARIA)	1383
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
198	LEISHMANIASIS (KALA-AZAR)	1387
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
199	PNEUMOCYSTIS CARINII PNÖMONİSİ (PNEUMOCYSTOSIS)	1391
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
200	TRYPANASOMA İNFEKSİYONLARI	1393
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
201	TOXOPLASMOSIS	1395
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
202	GIARDIASIS	1399
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
203	DİĞER PROTOZOOON İNFEKSİYONLARI	1401
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
204	HELMİNT İNFEKSİYONLARI (HELMINTHIASIS)	1403
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
	A NEMATODLAR	1403
	I BARSAK NEMATODLARI	1403
	II DOKU NEMATODLARI	1406
	B TREMATODLAR	1409
	C SESTODLAR	1411
205	ARTROPODLARLA BULAŞAN DİĞER HASTALIKLAR	1417
	<i>Prof. Dr. Murat DİLMENİER</i>	
	ACARIASIS	1417
	PEDICULOSIS	1417
	SCABIES	1417
	KENE ISIRMASI ve KENE FELCİ	1418
	SİNEK KURDU İNFESTASYONU	1418
	PİRE ISIRMASI	1418
	SÜLÜK İNFESTASYONU	1418
206	MANTAR İNFEKSİYONLARI	1421
	<i>Prof. Dr. Haluk ERAKSOY</i>	
	NORMAL LABORATUAR DEĞERLERİ	1429
	İNDEKS	1475

CİLT - II

ÖNSÖZ	xxxı
ATLAS II	1-40

BÖLÜM XII - KALB ve DAMAR HASTALIKLARI

207	KALBİN ANATOMİSİ	1505
	<i>Prof. Dr. Mehmet MERİÇ</i>	
208	KALB HASTASINA YAKLAŞIM, KALBİN ve DOLAŞIM SİSTEMİNİN MUAYENESİ	1511
	<i>Prof. Dr. Fehmi MERCANOĞLU, Prof. Dr. Nevrez KOYLAN</i>	
209	KALB ve DAMAR HASTALIKLARININ PREVALENS ve EPİDEMİYOLOJİSİ	1549
	<i>Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN</i>	
210	ELEKTROKARDİYOGRAFI	1557
	<i>Prof. Dr. Kâmil ADALLET</i>	
211	VEKTÖRKARDİYOGRAFI	1611
	<i>Prof. Dr. Faruk ERZENÇİN</i>	
212	EKOKARDİYOGRAFI	1623
	<i>Prof. Dr. Faruk ERZENÇİN, Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
213	EGZERSİZ TESTİ	1645
	<i>Prof. Dr. Nevrez KOYLAN</i>	
214	ELEKTROKARDİYOGRAFİK TEMELLİ ELEKTROFİZYOLOJİK İNCELEMELER	1655
	<i>Prof. Dr. Nevrez KOYLAN</i>	
215	NÜKLEER KARDİYOLOJİ	1657
	<i>Prof. Dr. Berrin UMMAN, Prof. Dr. Mehmet MERİÇ</i>	
216	KALBİN RADYOLOJİK MUAYENESİ, BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ ve MANYETİK REZONANS GÖRÜNTÜLEME YÖNTEMİ	1663
	<i>Prof. Dr. Faruk ERZENÇİN, Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
217	KALB KATETERİZASTONU, ANJİOKARDİYOGRAFI VE DİĞER İNVAZİF YÖNTEMLER	1687
	<i>Prof. Dr. Mehmet MERİÇ</i>	

218	TAKILABİLEN KARDİYOVERTER DEFİBRİLLATÖR (ICD)	1703
	<i>Prof. Dr. Kâmil ADALET</i>	
219	ELEKTROFİZYOLOJİK TETKİK ve KATETER ABLASYONU	1721
	<i>Prof. Dr. Kâmil ADALET</i>	
220	DİNAMİK ELEKTROKARDİYOGRAFI	1733
	<i>Prof. Dr. Kamıl ADALET</i>	
221	FONOKARDİOGRAFI	1735
	<i>Prof. Dr. Faruk ERZENĞİN</i>	
222	NORMAL KALB FONKSİYONU ve DOLAŞIM SİSTEMİNİN KONTROLÜ	1737
	<i>Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK, Prof. Dr. Faruk ERZENĞİN</i>	
223	KALB YETERSİZLİĞİ	1751
	<i>Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK, Prof. Dr. Faruk ERZENĞİN</i>	
224	AKCİĞER ÖDEMİ	1791
	<i>Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK, Prof. Dr. Önal ÖZSARUHAN, Prof. Dr. Faruk ERZENĞİN</i>	
225	ŞOK	1797
	<i>Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK, Prof. Dr. Faruk ERZENĞİN</i>	
226	KARDİAK ARİTMİLER	1805
	<i>Prof. Dr. Önal ÖZSARUHAN</i>	
227	SENKOP, ANİ KARDİAK ÖLÜM ve KALB-AKCİĞER CANLANDIRMASI	1849
	<i>Prof. Dr. Özen GÜVEN</i>	
228	HİPERTANSİYON	1865
	<i>Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK, Prof. Dr. Nevrez KOYLAN</i>	
229	ATEROSKLEROZ VE ATEROSKLEROTİK RİSK FAKTÖRLERİ	1891
	<i>Prof. Dr. Nevrez KOYLAN</i>	
230	ANGİNA PEKTORİS	1915
	<i>Prof. Dr. Yılmaz NİŞANCI</i>	
231	AKUT KORONER SENDROMLAR	1941
	<i>Prof. Dr. Sabahattin UMMAN</i>	
232	ROMATİZMAL ATEŞ ve ROMATİZMAL KALB HASTALIĞI	1975
	<i>Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK, Prof. Dr. Faruk ERZENĞİN</i>	
233	VALVÜLER KALB HASTALIĞI	1989
	<i>Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK</i>	

234	KONJENİTAL KALB HASTALIKLARI	2051
	<i>Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK, Prof. Dr. Faruk ERZENÇİN, Prof. Dr. Önal ÖZSARUHAN</i>	
235	PULMONER HİPERTANSİYON ve KOR PULMONALE	2093
	<i>Prof. Dr. Berrin UMMAN</i>	
236	İNFEKTİF ENDOKARDİT	2107
	<i>Prof. Dr. Zehra BUĞRA</i>	
237	MYOKARDİTLER	2117
	<i>Prof. Dr. Faruk ERZENÇİN, Prof. Dr. Önal ÖZSARUHAN, Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
238	KARDİOMYOPATİLER	2127
	<i>Prof. Dr. Faruk ERZENÇİN, Prof. Dr. Önal ÖZSARUHAN Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
239	PERİKARD HASTALIKLARI	2149
	<i>Prof. Dr. Ercüment YILMAZ, Prof. Dr. Faruk ERZENÇİN, Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
240	AORTA HASTALIKLARI	2159
	<i>Prof. Dr. Taner GÖREN, Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
241	PERİFERİK DAMAR HASTALIKLARI	2173
	<i>Prof. Dr. Faruk ERZENÇİN, Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK</i>	
242	KALB TÜMÖRLERİ	2201
	<i>Prof. Dr. Dursun ATILGAN</i>	
243	KALB HASTALIĞI ve ÖZEL DURUMLAR	2205
	<i>Prof. Dr. Fehmi MERCANOĞLU</i>	
244	KALB TRANSPLANTASYONU	2217
	<i>Prof. Dr. Ertan Onursal, Doç. Dr. Türkan Tansel</i>	
245	KALB HASTALIKLARININ TEDAVİSİNDE KULLANILAN İLÂÇLAR	2237
	<i>Prof. Dr. Yılmaz NİŞANCI</i>	

BÖLÜM XIII - SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARI

246	SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARININ BELİRTİ VE BULGULARI	2291
	<i>Prof. Dr. Emine KOÇYİĞİT</i>	
247	SOLUNUM SİSTEMİ HASTALIKLARINDA TANI YÖNTEMLERİ	2295
	<i>Prof. Dr. Orhan ARSEVEN, Prof. Dr. Turhan ECE</i>	

248	SOLUNUM FONKSİYON TESTLERİ	2309
	<i>Prof. Dr. Levent TABAK</i>	
249	ATİPİK (TÜBERKÜLOZ OLMAYAN) MİKOBAKTERİ İNFEKSİYONLARI	2313
	<i>Prof. Dr. Zeki KILIÇASLAN</i>	
250	BRONŞİYEKTAZİ	2317
	<i>Prof. Dr. Tülin ÇAĞATAY</i>	
251	KİSTİK FİBROZ (MUKOVİSİDOZ)	2321
	<i>Prof. Dr. Ziya GÜLBARAN</i>	
252	MESLEKİ AKCİĞER HASTALIKLARI	2325
	<i>Prof. Dr. Zeki KILIÇASLAN</i>	
253	PLEVRA HASTALIKLARI	2335
	<i>Prof. Dr. Orhan Arseven, Prof. Dr. Zeki Kılıçaslan</i>	
254	TÜBERKÜLOZ	2349
	<i>Prof. Dr. Zeki KILIÇASLAN</i>	
255	AKCİĞER TÜMÖRLERİ	2363
	<i>Prof. Dr. Emine KOÇYİĞİT</i>	
256	ALT SOLUNUM YOLU İNFEKSİYONLARI	2375
	<i>Prof. Dr. Orhan ARSEVEN, Prof. Dr. Turhan ECE, Prof. Dr. Levent TABAK</i>	
257	UYKUDA SOLUNUM SORUNLARI	2401
	<i>Doç. Dr. Çağlar ÇUHADAROĞLU</i>	
258	BRONŞİYAL ASTMA	2409
	<i>Prof. Dr. Feyza ERKAN</i>	
259	İNERSTİSİYEL AKCİĞER HASTALIKLARI	2421
	<i>Prof. Dr. Levent TABAK</i>	
260	KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞI	2439
	<i>Prof. Dr. Emine KOÇYİĞİT</i>	
261	MEDİASTEN HASTALIKLARI	2451
	<i>Prof. Dr. Emine KOÇYİĞİT</i>	
262	PARAZİTER AKCİĞER HASTALIKLARI	2455
	<i>Prof. Dr. Turhan ECE</i>	
263	SOLUNUM YETERSİZLİĞİ	2461
	<i>Prof. Dr. Turhan ECE</i>	

264	AKCİĞER TROMBOEMBOLİZMİ	2473
	<i>Prof. Dr. Emine KOÇYİĞİT</i>	
265	AKCİĞER ABSESİ	2481
	<i>Prof. Dr. Emine KOÇYİĞİT</i>	
266	DİAFRAGMA HASTALIKLARI	2485
	<i>Prof. Dr. Emine KOÇYİĞİT</i>	

BÖLÜM XIV - BÖBREK ve ÜRİNER SİSTEM HASTALIKLARI

267	BÖBREĞİN ANATOMİSİ	2489
	<i>Prof. Dr. Aydın T'ÜRKMEN</i>	
268	BÖBREĞİN FİZYOLOJİSİ	2495
	<i>Prof. Dr. Tefik ECDER</i>	
269	BÖBREK HASTALIKLARINDA SEMPTOMATOLOJİ	2511
	<i>Prof. Dr. Mehmet Şükrü SEVER</i>	
270	BÖBREK HASTALIKLARINDA ANAMNEZ VE FİZİK MUAYENE	2525
	<i>Prof. Dr. Mehmet Şükrü SEVER</i>	
271	BÖBREK HASTALIKLARINDA TANI YÖNTEMLERİ	2531
	<i>Prof. Dr. Aydın T'ÜRKMEN</i>	
272	SIVI-ELEKTROLİT BOZUKLUKLARI ve TEDAVİSİ	2537
	<i>Prof. Dr. Tefik ECDER</i>	
273	ASİD-BAZ DENGESİ ve BOZUKLUKLARI	2547
	<i>Prof. Dr. Tefik ECDER</i>	
274	AKUT NEFRİTİK SENDROM	2561
	<i>Prof. Dr. Alaattin YILDIZ</i>	
275	KRONİK GLOMERÜLONEFRİT	2565
	<i>Prof. Dr. Alaattin YILDIZ</i>	
276	NEFROTİK SENDROM	2567
	<i>Prof. Dr. Alaattin YILDIZ</i>	
277	HIZLI İLERLEYEN GLOMERÜLONEFRİT	2577
	<i>Prof. Dr. Alaattin YILDIZ</i>	
278	RENAL TUBULER TRANSPORT DEFEKTLERİ	2579
	<i>Prof. Dr. Alaattin YILDIZ</i>	

279	BÖBREĞİN VASKÜLER HASTALIKLARI	2583
	<i>Prof. Dr. Alaattin YILDIZ</i>	
280	İDRAR YOLU İNFEKSİYONLARI	2587
	<i>Prof. Dr. Alaattin YILDIZ</i>	
281	DİABETİK NEFROPATİNİN FİZYOPATOLOJİSİ	2591
	<i>Prof. Dr. Aydın TÜRKMEN</i>	
282	GEBELİK VE BÖBREK	2595
	<i>Prof. Dr. Alaattin YILDIZ</i>	
283	RENAL TRANSPLANTASYON	2599
	<i>Prof. Dr. Aydın TÜRKMEN</i>	
284	KRONİK BÖBREK YETERSİZLİĞİ	2601
	<i>Prof. Dr. Mehmet Şükrü SEVER</i>	
285	AKUT BÖBREK YETERSİZLİĞİ	2617
	<i>Prof. Dr. Mehmet Şükrü SEVER</i>	
286	RENAL HİPERTANSİYON	2635
	<i>Prof. Dr. Mehmet Şükrü SEVER</i>	
287	RENOVASKÜLER HİPERTANSİYON	2649
	<i>Prof. Dr. Mehmet Şükrü SEVER</i>	
288	BÖBREK AMİLOİDOZU	2655
	<i>Prof. Dr. Nilgün AYSUN'A</i>	
289	BÖBREK TÜMÖRLERİ	2657
	<i>Prof. Dr. Nilgün AYSUN'A</i>	
290	DİABETİK NEFROPATİ	2659
	<i>Prof. Dr. Nilgün AYSUN'A</i>	
291	DİYALİZ	2665
	<i>Prof. Dr. Semra BOZFAKIOĞLU</i>	
292	MULTİPL MYELOMA'DA BÖBREK	2675
	<i>Prof. Dr. Nilgün AYSUN'A</i>	
293	OBSTRÜKTİF NEFROPATİ	2677
	<i>Prof. Dr. Nilgün AYSUN'A</i>	
294	ÜRİNER SİSTEM TAŞ HASTALIĞI	2683
	<i>Prof. Dr. Nilgün AYSUN'A</i>	
295	BÖBREĞİN KİSTİK HASTALIKLARI	2689
	<i>Prof. Dr. Tefik ECDER</i>	

BÖLÜM XV - ROMATİZMAL HASTALIKLAR

296	ROMATİZMAL HASTALIKLARA GİRİŞ	2701
	<i>Prof. Dr. Nihat DİLŞEN</i>	
297	ROMATOİD ARTRİT	2709
	<i>Prof. Dr. Nihat DİLŞEN</i>	
298	SPONDİLARTRİTLER	2731
	<i>Prof. Dr. Nihat DİLŞEN</i>	
299	BEHÇET HASTALIĞI	2751
	<i>Prof. Dr. Nihat DİLŞEN</i>	
300	ROMATİZMAL HASTALIKLAR ve SİNİR SİSTEMİ	2759
	<i>Prof. Dr. Nihat DİLŞEN</i>	
301	EKLEM BELİRTİSİ VEREN KIKIRDAK ve KEMİK HASTALIKLARI	2763
	<i>Prof. Dr. Nihat DİLŞEN</i>	
302	AİLEVİ AKDENİZ ATEŞİ	2767
	<i>Prof. Dr. Nihat DİLŞEN</i>	
303	AMİLOİDOZ	2773
	<i>Prof. Dr. Nihat DİLŞEN</i>	
304	VASKÜLİTLER	2777
	<i>Prof. Dr. Lâle ÖCAL</i>	
305	ANTİFOSFOLİPİD SENDROMU	2783
	<i>Prof. Dr. Murat İNANÇ</i>	
306	ERİŞKİN STILL HASTALIĞI	2787
	<i>Prof. Dr. Ahmet GÜL</i>	
307	KALITIMSAL PERİYODİK ATEŞ SENDROMLARI	2791
	<i>Prof. Dr. Ahmet GÜL</i>	
308	TEKRARLAYAN POLİKONDRİT	2795
	<i>Prof. Dr. Murat İNANÇ</i>	
309	FİBROMYALJİ VE DİĞER YUMUŞAK DOKU ROMATİZMALARI	2799
	<i>Prof. Dr. Ahmet GÜL</i>	
310	DİĞER ROMATOLOJİK HASTALIKLAR	2803
	<i>Prof. Dr. Orhan ARAL</i>	
311	KRİSTAL ARTROPATİLERİ	2805
	<i>Prof. Dr. Orhan ARAL</i>	

312	METABOLİK HASTALIKLARA BAĞLI ARTROPATİLER	2817
	<i>Prof. Dr. Orhan ARAL</i>	
313	NEOPLAZİK HASTALIKLAR	2819
	<i>Prof. Dr. Orhan ARAL</i>	
314	OSTEOARTROZ	2821
	<i>Prof. Dr. Orhan ARAL</i>	
315	İDİYOPATİK İNFLAMATUAR KAS HASTALIKLARI	2833
	<i>Do. Dr. Sevil KAMALI</i>	
316	İNFEKSİYÖZ ARTRİTLER	2841
	<i>Prof. Dr. Orhan ARAL</i>	
317	SKLERODERMA	2849
	<i>Prof. Dr. Meral KONİÇE</i>	
318	SJÖGREN SENDROMU	2857
	<i>Prof. Dr. Meral KONİÇE</i>	
319	SİSTEMİK LUPUS ERİTEMATOZUS	2861
	<i>Prof. Dr. Meral KONİÇE</i>	

BÖLÜM XVI - ÇEVRESEL ve FİZİK ETKENLERLE OLUŞAN HASTALIKLAR

320	ÇEVRESEL ve FİZİKSEL ETKENLERLE OLUŞAN HASTALIKLAR	2877
	<i>Prof. Dr. Abdülkadir KAYSİ, Prof. Dr. Nilgün ERTEN</i>	

BÖLÜM XVII - AKUT ZEHİRLENMELER

321	AKUT ZEHİRLENMELER	2891
	<i>Prof. Dr. Abdülkadir KAYSİ, Prof. Dr. Nilgün ERTEN</i>	

	NORMAL LABORATUAR DEĞERLERİ	2921
--	--	------

	İNDEKS	2967
--	---------------------	------

YAZARLAR

Prof. Dr. Kâmil ADALET

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Melih AKTAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Aytuğ AKKOR

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Allerji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Faruk ALAGÖL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ferihan ARAL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Orhan ARAL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Romatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Orhan ARSEVEN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Tanju ATAMER

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Dursun ATILGAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Erkut ATTAR

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı,
Reprodüktif Endokrinoloji Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Nilgün AYSUNA

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Nefroloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Halil AZİZLERLİ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Selim BADUR

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı,
Viroloji ve Temel İmmunoloji Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Fatih BEŞİŞİK

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Gastroenterohepatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Semra BOZFAKIOĞLU

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Nefroloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Zehra BUĞRA

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Kemalettin BÜYÜKÖZTÜRK

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi (Emekli)

Prof. Dr. Suna BÜYÜKÖZTÜRK

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Allerji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Doç. Dr. A. Atahan ÇAĞATAY

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Tülin ÇAĞATAY

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Yılmaz ÇAKALOĞLU

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Gastroenterohepatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Semra ÇALANGU

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Mahmut ÇARIN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Tıbbî Biyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Kıvanç ÇEFLE

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Tıbbî Genetik Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Bahauddin ÇOLAKOĞLU

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Allerji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Çağlar ÇUHADAROĞLU

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Murat DAL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Allerji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Kadir DEMİR

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Gastroenterohepatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Günnur DENİZ

İstanbul Üniversitesi Deneysel Tıp Araştırma Enstitüsü
İmmunoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Murat DİLMENER

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Genel Dahiliye Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Nihat DİLŞEN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Romatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi (Emekli)

Prof. Dr. Nevin DİNÇÇAĞ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Günçağ DİNÇOL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Koray DİNÇOL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Tıbbî Onkoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi (Emekli)

Prof. Dr. Tevfik ECDER

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Nefroloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Turhan ECE

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Haluk ERAKSOY

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Feyza ERKAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Nilgün ERTEN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Genel Dahiliye Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Faruk ERZENGIN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Taner GÖREN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ahmet GÜL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Romatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ziya GÜLBARAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Özen GÜVEN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Murat İNANÇ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Romatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Sevgi KALAYOĞLU-BEŞİŞİK

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Sevil KAMALI

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Romatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Şehnaz KARADENİZ

İstanbul Bilim Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göz Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. M. Akif KARAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Geriatri Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Kubilay KARŞIDAĞ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Sabahattin KAYMAKOĞLU

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Gastroenterohepatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Abdülkadir KAYSI

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Genel Dahiliye Bilim Dalı ve Aile
Hekimliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Zeki KILIÇASLAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Emine KOÇYİĞİT

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Genel Dahiliye Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Meral KONİÇE

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Romatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Nevrez KOYLAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Mehmet MERİÇ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Fehmi MERCANOĞLU

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Senay MOLVALILAR

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi (Emekli)

Prof. Dr. Zeynel MUNGAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Gastroenterohepatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Meliha NALÇACI

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Yılmaz NIŞANCI

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ertan ONURSAL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Yusuf ORHAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Lâle ÖCAL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Romatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Atilla ÖKTEN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Gastroenterohepatoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Neşe ÖZBEY

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Doç. Dr. İlgin ÖZDEN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Genel Cerrahî Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Diyetisyen Emel ÖZER

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Beslenme Uzmanı

Prof. Dr. Önal ÖZSARUHAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi (Emekli)

Prof. Dr. Şükrü ÖZTÜRK

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Tıbbi Genetik Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Şükrü PALANDUZ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Tıbbi Genetik Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Yüksel PEKÇELEN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Deniz SARGIN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Güher SARUHAN-DİRESKENELİ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Fizyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. İlhan SATMAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ergin SENCER*

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi (Emekli)

Prof. Dr. Mehmet Şükrü SEVER

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Nefroloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Levent TABAK

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Refik TANAKOL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Yücel TANGÜN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi (Emekli)

Doç Dr. Türkân TANSEL

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Aydın TÜRKMEN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Nefroloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Berrin UMMAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Sabahattin UMMAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Işık YALÇIN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
Pediatrik İnfeksiyon Hastalıkları Klinik İmmunoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Sema YARMAN

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Akif Selim YAVUZ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Hematoloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Alaattin YILDIZ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Nefroloji Bilim Dalı
Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ercüment YILMAZ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Prof. Dr. M. Temel YILMAZ

İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Endokrinoloji ve Metabolizma
Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

* Vefat etmiştir

ÖNSÖZ

Tıpla ilgili bilim dallarında ve temel bilimlerde kaydedilen ilerlemeler, hastalıkların etiyolojisi ve patogenezi açıklamada, tanı ve tedavide yeni olanaklar sağlamakta, daha önce sahip olduğumuz bilgilerin kısmen veya tamamen değişmesine, halen mevcut disiplinlere yenilerinin eklenmesine yol açmaktadır. Son yıllarda kazanılmış olan bu olanakların bazıları arasında, moleküler genetik, insan genetiği ve genetiğin tıpta kullanılması, kök hücre ve gen transferi, hematopoietik hücre transplantasyonları, immunoloji ve otoimmünite alanındaki gelişmeler, hücresel ve moleküler biyolojideki ilerlemeler sayılabilir. Teknolojik ilerlemelere paralel olarak, diagnostik görüntüleme yöntemlerinde de büyük gelişmeler kaydedilmiş, digital teknolojinin bu görüntüleme yöntemlerinde kullanılması büyük kolaylıklar sağlamış ve yeni olanaklar doğurmuştur.

Bu teknolojik ve bilimsel gelişmeler, hastalıkların oluşumu ve tanısı konularında yeni imkânlar sağlarken, doğal olarak, farmakolojik ve nonfarmakolojik tedavi konularında da büyük gelişmelere zemin hazırlamıştır. Son yıllarda hızla değişen bu yeni bilgiler ve kazanılmış olan yeni teknolojiler yanında, “İç Hastalıkları” kapsamındaki farklı disiplinlerin klinik uygulamalarında da, hekimin hastaya yaklaşımını etkileyen gelişmeler kaydedilmiştir. Prospektif, çift-kör, randomize büyük klinik çalışmalar, hekimin hastaya yaklaşımında bugün için “altın standard”ı temsil eden uygulamaları doğurmuştur. Bu çalışmalardan yararlanan, bilinçli, olabildiği kadar objektif ve mantıklı tanı ve tedavi yaklaşımı, “kanıta dayalı tıp kavramı”, klinik pratiğe yerleşmiştir. Randomize büyük klinik çalışmalar ile bunların meta-analizlerini göz önünde bulunduran bazı itibarlı uzman komiteler yahut gruplar tarafından uluslararası ve ulusal uygulama kılavuzları hazırlanmıştır.

Bu durumda, “İç Hastalıkları” alanında son yıllardaki bütün gelişmeleri de içeren yeni bir müracaat kitabının varlığına ihtiyaç duyulduğu açıktır. Sevgili öğrencim, değerli meslekdaşım Prof. Dr. Faruk Erzen’in dekanlığı sırasında, bir “İç Hastalıkları” kitabının yazılması ve editörlüğünü yüklenmem hususunda, çok gönlü olmamama rağmen, beni ikna etmesi ile bu kitabın hazırlıklarına başlandı. Prof. Dr. F. Erzen’in Dekanlık’ta haftanın belli günlerinde sağlamış olduğu sıcak ve nazik ortamda bir yılı aşkın bir süre editörlük çalışmalarımı yürütme imkânını elde ettim. Prof. Dr. F. Erzen Dekanlık’tan ayrıldıktan sonra da desteğini sürdürmüş, Kardiyoloji Anabilim Dalındaki odasını, kitaba ait bütün yazıların ve dokümanların arşivlenmesi ve saklanması için tahsis etmiştir. Kendisine tüm bu yardımları için şükranlarımı ifade etmek isterim.

“İç Hastalıkları” kitabı iki cilt olarak planlanmıştır. Birinci ciltte onbir bölüm (Tıbbî Genetik, İmmunoloji, Allerji, Onkoloji, Yaşlanma, Beslenme, Beslenme Hastalıkları ve Diyet, Metabolizma Hastalıkları, Endokrin Hastalıklar, Kan Hastalıkları, Sindirim Sistemi Hastalıkları ve İnfeksiyon Hastalıkları) ile bir renkli atlas “Atlas I”, Normal Laboratuvar Değerleri ve İndeks bölümleri bulunmaktadır. İkinci ciltte dokuz bölüm (Kalb ve Damar Hastalıkları, Solunum Sistemi Hastalıkları, Böbrek ve Üriner Sistem Hastalıkları, Romatizmal Hastalıklar, Çevresel ve Fizik Etkenlerle Oluşan Hastalıklar ve Akut Zehirlenmeler) ile bir renkli atlas “Atlas II”, Normal Laboratuvar Değerleri ve İndeks bölümleri yer almaktadır.

Farklı disiplinlere ait konuların yer aldığı “İç Hastalıkları” kitabının çok yazarlı olması zorunluluğu açıktır. Bu nedenle, bu kitap, verilen konuları yazmayı lütfedip kabul eden, İstanbul Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Kardiyoloji Anabilim Dalı, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, İnfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı, Kalb Damar Cerrahisi Anabilim Dalı’ndaki öğretim üyeleri tarafından yazılmıştır.

Kitabın tıp öğrencilerine olduğu kadar pratisyen ve uzman hekimlere de yararlı olabilmesi için, konuların takdiminde gerekli temel bilgilerin verilmesine özen gösterilmesi yanında, hastalıkların tanı ve tedavisi, önlenmesi ve hastalıktan korunma bakımından gerekli bütün güncel bilgilerin geniş bir şekilde verilmesine de gayret edilmiştir.

Bu çaptaki ve 92 yazarlı bir kitabın editörlüğünü yapmanın güçlüğüne belirtmeye gerek olduğunu sanmıyorum. Kitabın genel düzeni, konuların takdim şekilleri ve kullanılacak dil ve terminoloji hususunda, önceden hazırlanmış örnek “form”lar yazarlara sunulmuş ve farklı olabilecek yaklaşımlarda bir birlik sağlamaya

çalışılmıştır. Editöre verilen yazıların okunması kolay, anlaşılır bir dil ile ifade edilmesi, işlenerek belli bir düzene sokulması ve kitabın bütünlüğünü sağlamak için yardımcı arkadaşlarım Prof. Dr. Tanju Atamer, Prof. Dr. Murat Dilmener, Prof. Dr. Faruk Erzen, Prof. Dr. Abdülkadir Kaysı ve Prof. Dr. Atilla Ökten ile yaklaşık iki yıl çalışmak zorunda kaldık. En sonunda, bu geçen zaman içindeki değişiklikleri de metinlere eklemek suretiyle, güncelleme yapılarak kitabı baskıya verdik.

Editörlükte geçen zamanımın yaklaşık son iki yılı zarfında, İç Hastalıkları Anabilim Dalında sağlamış olduğu sıcak ortamda devamlı desteğini gördüğüm, yazarlarla irtibat sağlamakta yardımcı olan İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Murat Dilmener'e; Kardiyoloji Anabilim Dalında haftanın belli günlerinde çalışabilmem için bana odasını tahsis eden, sekreterlik hizmetlerinden yararlanmamı sağlayan Kardiyoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Mehmet Meriç'e; Prof. Dr. M. Meriç'ten sonra nöbeti devralan Prof. Dr. Kâmil Adalet'e; İmmunoloji bölümünü organize ederek, kısa zamanda yazılmasında gösterdiği titizlikten dolayı Prof. Dr. Günnur Deniz'e; kitabın her aşamasında destek ve yardımlarını gördüğüm çok değerli Editör Yardımcıları arkadaşlarıma; Editör'ün ilkelerini ve çalışma tarzını anlayışla karşılayan ve destekleyen sayın yazarlara şükranlarımı sunarım.

Kitabın kapsamı ve formatı hakkında başlangıçta, hazırlık aşamasında yaptığımız toplantılara katılarak, her türlü kolaylığı gösteren, fakat kısa zaman önce maalesef kaybettiğimiz, Nobel Tıp Kitabevi'nin sahibi Rıfıkı Büroğlu'nu rahmetle anarken, Nobel Tıp Kitabevi'nin dizgi departmanı çalışanlarından ve tüm kitabın dizgisini büyük bir titizlikle gerçekleştiren Cenk Akay'a, Genel Müdür Ersal Bingöl'e ve Nobel Matbaacılık çalışanlarına; Sekreterlik görevini daima titizlikle yürüten Kardiyoloji Anabilim Dalı Başkanlığı'nın sekreteri Gülfem Bahar Kaya'ya teşekkür ederim.

Ayrıca, sağladığı huzurlu ev ortamı yanında, tüm bilimsel çalışmalarında olduğu gibi, bu kitabın hazırlanış sırasında da büyük destek ve yardımlarını gördüğüm eşim Prof. Dr. Suna Büyüköztürk'e de teşekkürlerimi sunarım.

“İç Hastalıkları” kitabının 1. ve 2. cildini birlikte sunmaktan duyduğum mutluluğu ifade ederken, bu kitabın sevgili öğrencilerimize ve tüm hekimlerimize yararlı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Kemalettin Büyüköztürk
Editör